

2. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затверджена наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5

3. Михайлишин Н.П. Правовий статус судового експерта-економіста, зміст його спеціальних знань і компетенцій / Н.П. Михайлишин, Л.А. Будник // Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. – Тернопіль: ТНЕУ, 2017.– С. 324-326.

4. Тюнис И.О. Handbook по дисциплине: «Современные возможности судебной экспертизы» [Электронный ресурс] / И.О. Тюнис, О.А. Пахомов, С.В. Ефимов. – Режим доступа: http://www.e-biblio.ru/book/bib/04_pravo/Sovrem_VSD/hb.html

УДК 657

Мужевич Н. В.,

к. е. н., старший викладач кафедри обліку у виробничій сфері,
Тернопільського національного економічного університету

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕМОНТУ ТА ОНОВЛЕННЯ ПАРКУ БУДІВЕЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

Актуальною проблемою господарювання вітчизняних підприємств є планування і забезпечення технічного парку будівельних машин і механізмів (БММ) відповідно до їх виробничої потужності та виробничих потреб. Це пояснюється такими умовами: 1) відсутністю у підприємства достатніх коштів на технічне оснащення; 2) розпродаж технічного майна, незважаючи на економічні наслідки; 3) з огляду на нестачу обігових коштів наявність застарілого технічного устаткування, яке не може виконувати своїх функцій і відсутність коштів на їх оновлення. Ці проблеми потребують вирішення в процесі накопичення коштів на оновлення будівельної техніки, запровадження ефективної амортизаційної політики та обліку витрат на експлуатацію в процесі обрання ефективних баз їх розподілу.

Вітчизняна амортизаційна політика сучасних підприємств, в основному, не відповідає своїм функціям – відтворенню основних засобів, компенсації суми зносу новими інвестиціями, впровадженню новітніх технологій у будівельній галузі.

Ступінь оснащеності будівельних підприємств основними засобами, належний технічний стан і раціональне їх використання – найважливіші

показники, котрі забезпечують підвищення ефективності будівництва і продуктивності праці, скорочення термінів спорудження об'єктів.

У питомій вазі основних засобів будівельних підприємств будівельній техніці відведено майже 60 % від залишкової вартості таких засобів. Нині знос будівельної техніки досяг критичної межі – що, практично означає призупинення відтворення такої техніки.

Саме тому підвищення ролі амортизаційної політики на будівельних підприємствах, вибір оптимального методу нарахування амортизації залишаються основними інструментами фінансування оновлення парку будівельної техніки.

У процесі виробництва основні засоби втрачають свою споживчу вартість і переносять її на створений за їх участю продукт. Внаслідок цього основні засоби втрачають виробничі якості і, якщо вони не можуть бути відновлені ремонтом або модернізацією чи відновлення стає якісно не вигідним, їх ліквідовують.

Таким чином, в процесі виробництва відбувається кругообіг вартості основних засобів. Так, їх вартість у вигляді амортизаційних відрахувань включається до собівартості виробленої продукції. В процесі її реалізації виручка (дохід) є відшкодуванням зношених основних засобів і певним чином повинна була б спрямовуватися на капітальні вкладення для оновлення основних засобів.

Відзначимо, відповідно до чинних нормативно-правових актів, амортизація наділена функцією розподілу вартості об'єкта основних засобів, а така функція як визначення темпів, обсягів та масштабів оновлення упущена. Іншими словами, роль амортизації в плануванні оновлення технічного парку не враховано взагалі, натомість амортизація залишається складовою витрат, яка має вплив лише на економічний результат в момент його визначення, а не на перспективу. Тому, вважаємо за доцільне в межах отримання прибутку та при певному рівні грошового обороту, запропонувати методику накопичення коштів, які будуть спрямовуватись на оновлення технічного парку будівельної організації в потрібний момент та в достатньому обсязі.

Таким резервом можуть бути кошти, які доцільно відображати у відповідному відсотковому відношенні до нерозподіленого прибутку на рахунку 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів» на окремому субрахунку 47.4 «Забезпечення відновлення технічного парку» з виокремленням рахунків третього порядку:

- 47.4.1 «Ремонт будівельної техніки»;
- 47.4.2 «Оновлення парку будівельної техніки».

При витрачанні цих сум на капітальний ремонт, оновлення будівельної техніки складається запис: Дт 474 Кт 20, 22, 31, 372, 65, 66, 63, 685 та ін.

Для резервування коштів з прибутку підприємства на створення забезпечень, спрямованих на відновлення основних виробничих засобів (будівельної техніки) у товариствах порядок реінвестування може вирішуватися на зборах засновників з участю представників колективу працівників. У приватному секторі і малому бізнесі, де засновники підприємства є одночасно і його працівниками, таке резервування коштів вирішується більшістю засновників (учасників).

Порядок реінвестування відображено на рис. 1.

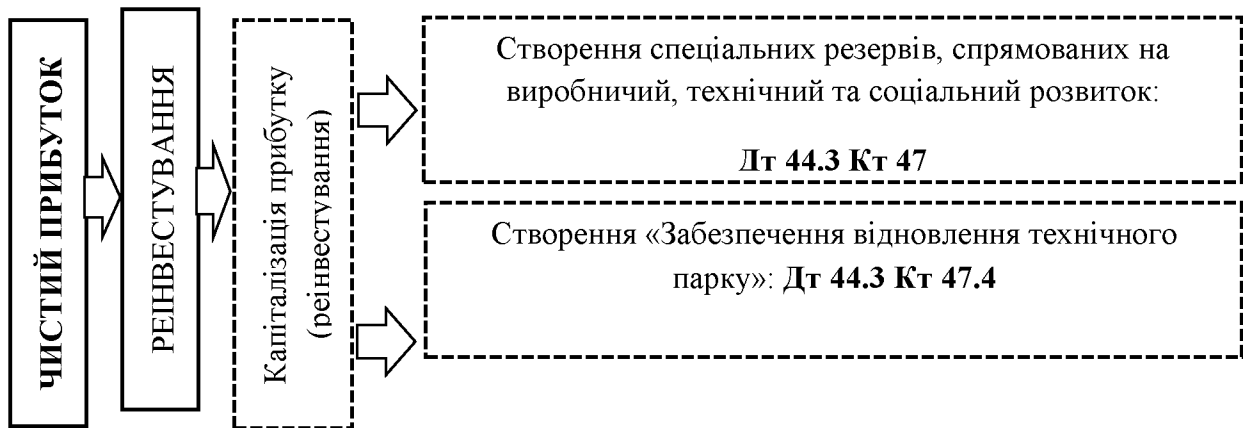

Рис. 1. Порядок реінвестування прибутку з метою створення резерву на забезпечення ремонту та оновлення парку будівельної техніки

Слід відзначити, що запропонована методика щодо створення резерву в певній мірі суперечить чинному законодавству, оскільки виникають певні питання щодо розподілу прибутку на створення даного резерву. Згідно з національними П(С)БО, прибуток є власністю засновників, учасників і може бути використаний лише на поповнення зареєстрованого (статутного) капіталу, резервного капіталу або ж на виплату дивідендів. Таким чином, повністю ігнорується можливість капіталізації прибутку з метою реінвестування. Враховуючи те, що додаткова вартість має бути частково спрямована на розвиток підприємства, і, зокрема, на його технічне відновлення, доцільно було б частину прибутку використовувати на створення вищезазначеного резерву, адже така методика діяла до 2000 року та створення такого роду резервів практикується у багатьох країнах розвиненою економікою.